

BUURTKRANT

De Put in de Oude Morsch

17e jaargang, nummer 68, december 2013

In dit nummer:

- Van de voorzitter
- Sociaal pension De Binnenvest
- 3 oktober op het Kort Galgewater
- Baggeren in de sloot
- Miljoen jaar oud leven in de buurt
- Zie ginds komt de Stoomboot...
- Letters JB verklaard
- Thuisafgehaald.nl
- Nogmaals Stadstimmerwerf
- Van de bestuurstafel

BUURTBORREL

6 januari 2014
20.00 – 22.00 uur

bij Lemmy's Café
Morsstraat 24

iedereen is van harte welkom
en voor leden is
het eerste drankje gratis

Tot dan!

**ER IS MAAR ÉÉN MAKELAAR
DIE UW WIJK ECHT GOED KENT...**
(en niet alleen maar omdat hij er zelf ook woont!)

LEK®

makelaars & taxateurs

HAAGWEG 4-E17 071 - 5138000

MAN VERMIST!

**Als heer terug gevonden bij
"HERENKAPSALON JOS"**

1e Binnenvestgracht 29
Tel. 071 - 513 22 02

Dinsdags zonder afspraak.
Tevens deze dag 65+ korting.

KOFFIE & LUNCH

MEER DAN 20 KOFFIESPECIALITEITEN
10 SOORTEN VERSE THEE
VERS GEPERSTE SAPPEN
DE ECHTE NEW YORK BAGELS
MUFFINS, BROWNIES & SANDWICHES
CHEESECAKE & CARROTCAKE

• ook om mee te nemen •

de
Calwalk

STEENSTRAAT 30 T/O RONDVAARTBOOT
071-5121524 WWW.DECATWALK.NL
DAGELIJKS GEOPEND VAN 10.00 TOT 18.30 UUR

Advertentie drukker

Colofon

De Put in de Oude Morsch is een uitgave van buurtvereniging "De Put in de Oude Morsch"

Redactie: Dorothea Cordess, Frits van der Mark en Nel Hansen

Interviews: Geertrui Marks

Omslagillustratie: Rien Hansen

Vormgeving Advertenties: Albert Claproth

Opmaak: Jasper Bot

Redactieadres: Narmstraat 29, tel: 513 45 85

Oplage: 450 exemplaren

Frequentie: 4x per jaar

Verspreiding: De buurtkrant wordt gratis huis aan huis verspreid door Fer Hansen aan alle bewoners van de buurt De Oude Morsch en wordt toegezonden aan relaties van de buurtvereniging.

Advertenties: Met vragen over het plaatsen van advertenties in de buurtkrant kunt u zich wenden tot Fer Hansen, tel: 513 45 85.

Hebt u een artikeltje of een idee voor de buurtkrant, wilt u een activiteit aankondigen of iemand in het zonnetje zetten, geef dit dan door aan Nel Hansen, Narmstraat 29, tel: 513 45 85. Uw bijdragen aan de buurtkrant kunt u mailen naar:

buurtkrant@deoudemorsch.nl

De deadline voor de volgende buurtkrant is 7 maart 2014

Contactpersonen voor de buurt

Buurtwerk LWO tel: 512 07 61

Wijkagent tel: 525 88 65

Servicepunt Woonomgeving tel: 14071

Servicepunt Bouw en wonen tel: 14071

Met klachten (bv. over hangjongeren, geluidsoverlast, etc.) kunt u bellen met:

De politie tel: 0900 8844

Horeca Klachtenlijn tel: 516 70 15

Evenementen-klachtenlijn tel: 5661600

Reinigingspolitie tel: 14071

in het weekend 06 - 53932497

Online: De website voor vragen, opmerkingen en klachten over de woonomgeving, is: <http://www.leiden.nl/woonomgeving>

Van de voorzitter

Onze buurt is divers samengesteld: winkeliers en ondernemers, horeca, studenten, gezinnen, alleenstaanden, oud en jong, internationaal. Daarom is het er aantrekkelijk wonen. Voor de buurtvereniging die er, behalve voor de gezelligheid en samenhang, ook voor de belangenbehartiging bij de gemeente is, maakt die diversiteit het soms moeilijk de gemeenschappelijke noemer van het buurtbelang te bepalen.

Over een aantal punten zullen we het wel eens zijn: we willen minder zwerfvuil, geen wildplassers, geen hanggroepen, parkeermogelijkheden voor bewoners en ondernemers, en vooral een aantrekkelijke aanblik van de straten. Voor een punt als geluidsoverlast verschillen de belangen wellicht meer. Wonen en werken in een binnenstad met activiteiten en evenementen, is voor de meeste buurtbewoners aantrekkelijk, maar de onvermijdelijke overlast is dat een stuk minder. Het gaat dus om maatvoering, om het tijdig geïnformeerd worden en om inspraak voordat er aanvragen of definitieve plannen liggen.

Er zijn nogal wat plannen voor de herinrichting van de buurt: het Morspoortplein als onderdeel van het Singelpark, de Morsstraat als aanlooproute tot de binnenstad, de Beestenmarkt als terrassenplein, de Lammermarkt, ook in het kader van het Singelpark en als evenementenplein, als de ondergrondse parkeergarage klaar is.

Over al deze onderwerpen spreken we namens de buurt met de gemeente. Over de meeste onderwerpen verloopt dat overleg positief. Dat geldt nog niet voor de parkeerproblematiek. De voorstellen voor compensatie van de parkeerplaatsen die in de buurt verloren zijn gegaan, zijn voor ons tot nu toe onacceptabel. Dat gaan we aankarten bij de wethouder. Maar het bestuur kan de belangen van de Oude Morsch alleen vertegenwoordigen als u, buurtbewoner en ondernemer, van zich laat horen. Daartoe nodig ik u uit: jmarks@planet.nl.

Fijne feestdagen en hopelijk tot ziens op de Nieuwjaarsborrel op 6 januari bij Lemmy's.

“Niemand hoeft aan de kant te staan”, Sociaal pension De Binnenvest

Geertrui Marks

In een kleine gemeenschapsruimte, waar de koffie altijd klaar staat, word ik ontvangen door Veroniek van Lieshout, de teamleidster van Sociaal Pension De Binnenvest. Het is een zonnige maandagmiddag, het is rustig in het gebouw, dat net drie weken in bedrijf is. Op 24 oktober is de voormalige kazerne in gebruik genomen. Het ruikt er nog naar verf en stucwerk.

Het leven op het Morspad is begonnen, maar dat betekent niet dat alles al op orde is. De tweede verdieping, waar de keuken en de gemeenschappelijke eetruimte komen, is nog niet klaar. Dat betekent dat er nu nog op de kamers wordt gegeten of in de ruimte waar we nu zitten, aan een tafel voor hooguit zes mensen. Op het gebouw staat nog steeds Morsweg 1, maar met de gemeente is afgesproken dat dit stukje Morsweg de naam Morspad zal krijgen. Het nieuwe naambordje moet er nog komen. Voor de bewoners van De Binnenvest worden daarmee achtentwintig nieuwe adressen gecreëerd. Van de achtentwintig kamers, worden er nu vijfentwintig permanent bewoond. Als straks de tweede etage is opgeleverd, zal daar het hoofdkantoor gevestigd worden.

Al vóór de afgelopen zomer zijn de bewoners van de buurten Transvaal en De Put in de Oude Morsch door een brief op de hoogte gesteld van de aanstaande verhuizing van Sociaal Pension De Binnenvest, van de Haagweg naar de oude kazerne achter de Morspoortgarage, en hebben ze informatie kunnen lezen over de bewoners en de organisatie. Het zou gaan om een pension voor kwetsbare mensen die tijdelijke opvang en begeleiding nodig hebben, omdat ze het alleen niet redden: mensen met psychische problemen, die verslaafd zijn aan drank, drugs of gokken, en dus meestal ook financiële problemen hebben, en mensen met een verstandelijke beperking. Meestal zijn ze in eerste instantie als daklozen opgevangen door Nieuwe Energie aan de Maresingel en doorverwezen naar het Sociaal Pension, omdat ze voldoende gemotiveerd bleken voor een herstelprogramma. Ze willen graag terug naar een maatschappelijk leven.

Met een AWBZ-indicatie kunnen ze een begeleidingstraject volgen, maatwerk, waarbij een gestructureerde dagindeling een kernelement is. Gemiddeld duurt zo'n traject van Beschermd wonen in De Binnenvest naar een vorm van begeleid wonen elders twee à tweeënehalf jaar. Gedurende die tijd moet het pension hun een veilige plek bieden, waar ze vierentwintig uur per etmaal kunnen verblijven en waar ze voorbereid worden op een zo normaal en zelfstandig mogelijk leven. Naast deze langdurige verblijven biedt De Binnenvest crisisopvang aan mensen die plotseling dakloos zijn geworden en eerste opvang nodig hebben. Daarvoor zijn op de benedenverdieping drie 'instroomkamers' beschikbaar. Het zijn vertrekken die ongeschikt zijn voor een langere periode, omdat er bijna geen daglicht binnenkomt en je rechtstreeks in de garage kijkt, waarvan het hek vrijwel tegen het raam staat. Om de vertrekken wat minder troosteloos te maken zijn de muren van deze kamers vrolijk geel geverfd.

Veroniek vertelt hoe blij de bewoners zijn met hun nieuwe woonplek. Op de Haagweg hadden ze een eigen kamer, maar deelden ze douche en toilet, nu hebben ze een appartementje dat groter is dan hun oude kamer, en dat bovendien voorzien is van een keukenblokje met een magnetron, en van eigen sanitair. De ligging, dicht bij het centrum van Leiden, is een ander belangrijk voordeel. De eerste week was het wel even wennen, maar daar kregen ze dan ook de tijd voor. Ze waren die hele week vrij om zich te settelen en zich te oriënteren op hun nieuwe woonplek.

Bewoners van De Binnenvest zijn vrij om te gaan en te staan waar ze willen, ook om bezoek te ontvangen. Ze mogen middelen gebruiken, maar alleen op hun eigen kamer en niet samen met anderen. Er worden wel eisen gesteld. Die zijn vooral bedoeld om structuur en motivatie aan te brengen, met als achterliggende gedachte dat de behoefte om te gebruiken daarmee afneemt. De begeleiding is opgezet vanuit een methodiek die door Veroniek 'herstelgericht' wordt genoemd.

Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van 'natuurlijke hulpbronnen' zoals familie en buurtgenoten, er wordt gezocht naar inbedding en voor cliënten die daar behoefte aan hebben naar opleidingsmogelijkheden.

Concreet houden de eisen in dat de bewoners drie maal per dag aan de maaltijden verschijnen, en een zinvolle dagbesteding hebben. In onze buurt zien we de veegploeg geregeld actief, maar er zijn plannen in de maak voor uitdagender bezigheden, zoals het repareren van fietsen of het opzetten van een 'repairshop'. Een projectgroep werkt momenteel aan de voorbereiding van een ambitieuze onderneming die van start kan gaan als de eerste verdieping klaar is, namelijk het opzetten van een kantine, waar bewoners, personeel, maar misschien ook gasten en buurtgenoten een goedkope maaltijd kunnen krijgen. Onlangs nog heeft De Binnenvest een plantvak in de Kweektuin van het Singelpark geadopteerd, dat aangelegd en onderhouden moet worden. Aan de achterkant van het gebouw liggen stoeptegels waarop een paar picknickbanken staan. Daar zou heel goed een binnentuin te maken zijn, ook dat is een van de plannen.

Contact met de directe omgeving, het gevoel erbij te horen, niet aan de kant te staan, is voor de cliënten uitermate belangrijk en motiverend. De Binnenvest ligt in de buurt Transvaal, de achterkant grenst aan de tuintjes van de Paul Krugerstraat. Twee bewoners van die straat

zitten in de Beheerscommissie, die verder, behalve door medewerkers van De Binnenvest, bezet wordt door Ingeborg Hansen (Transvaal), Martin Boon (De Put in de Oude Morsch), Dennis Perdok, (wijkagent van Transvaal), en René Verdel (wijkmanager). Dennis Perdok houdt elke dinsdag van 10.30 tot 12.00 uur spreekuur, zowel voor cliënten als voor buurtbewoners (zie elders in dit blad). De Binnenvest steekt veel energie in een goede relatie met de buurt, een van de natuurlijke 'hulpbronnen'.

Tijdens ons gesprek is er een paar keer iemand binnengelopen, om een bekertje koffie te pakken of om iets te vragen aan Veroniek. Als we naar de uitgang lopen, komen er net twee bewoners binnen. Veroniek vraagt of ze mij hun kamer willen laten zien, en dat doen ze graag. Ze hebben er persoonlijke spulletjes neergezet, ze hebben schoon gemaakt, het is hun domein, en dat is te zien.

'Niemand hoeft aan de kant te staan' is het motto van De Binnenvest. Ook bewoners van onze buurt die als vrijwilliger in een projectgroep willen zitten, of zich op een of andere manier willen inzetten voor het Sociaal Pension kunnen contact opnemen met Veroniek van Lieshout, telefoon: 5310614.

Begin 2014 zal De Binnenvest officieel geopend worden. Daarbij zullen ook de buurten worden uitgenodigd.

Aan het sociaal Pension word de laatste hand gelegd voor de officiële opening in 2014

3 oktober op het Kort Galgewater

John Marks

Bij de kerstpost vond u deze buurtkrant met, als ieder jaar, een terugblik op 3 oktober. Het evenement van de Historische Haven Leiden en De Put in de Oude Morsch was met honderden bezoekers en een lekker najaarszonnetje zo gezellig en feestelijk dat we er een echte traditie van willen maken.

In 2012 hadden we weliswaar veel regen en wind, maar de 3 Octobervereniging bestaat al 120 jaar, weer of geen weer, dus waarom zullen wij ons laten afschrikken. Een groot aantal buurtbewoners en schippers heeft zich ingezet, er zijn nieuwe contacten gelegd tussen buurtgenoten en met schippers en daarmee is het evenement ook een bindmiddel in de buurt. Met de ervaring van 2009 en 2012 wilden we dit jaar liefst meer nautische ambachten uitnodigen. We wilden bovendien het kooroptreden uitbreiden vanwege de gezelligheid en om meer publiek te trekken. Daarmee werden de financiële risico's wel groot, dus vroegen we subsidie aan.

In juni hoorden we dat de aanvragen bij Fonds 1818 en het Evenementenfonds van de gemeente waren gehonoreerd. Toen konden we de afspraken maken met de nautische ambachten en met de standhouders, de koren contracteren en besluiten hoe we de hutspotmaaltijd zouden organiseren.

In verband met het vijftienvijftigjarig jubileum van de Put in de Oude Morsch, werd het thema voor de fotowedstrijd 2013 'de buurt en zijn bewoners'. Een jury van buurtgenoten koos drie winnende foto's, en wethouder Frank de Wit reikte, net als vorig jaar, bij Lemmy's de prijzen uit. Hij deed dit samen met Joeki de Lange, bestuurslid van het eerste uur en nog altijd zeer bij de buurtvereniging betrokken.

Belangstellenden konden de foto's bewonderen in de etalage van The Printer. De winnende foto van buurtgenoot Geert Kistemaker geeft een sterk beeld van de rommelige sfeer van de Morsstraat. Hij staat hier nog een keer afgedrukt, helaas in zwart/wit.

Winnende foto van de fotowedstrijd 2013 van buurtgenoot Geert Kistemaker (gesponsord door Jills)

Het 3 oktoberfeest begint vroeg, ook op de kade van het Kort Galgewater. De kramen worden gebracht en de ambachten krijgen hun plek toegewezen. Vanaf een uur of tien wordt het gezellig druk op de kade.

De gloeikopdieselmotor komt tot leven met zijn karakteristiek gepuf, de parlevinker uit het Rotterdams havenmuseum serveert heerlijke vlaai uit zijn Limburgse woonplaats, met koffie van schipper Sanne Vos. De ambachten van het Zuiderzeemuseum, die dankzij de subsidie massaal aanwezig konden zijn, luisteren het feest op met hun demonstraties. Veel belangstelling trekt de spectaculaire oude zandlosser, mogelijk gemaakt door een sponsbijdrage van schipper Louk Lachnit. De Vrienden van het Singelpark werven vrienden en buurtgenoten proberen hun zoldervorraden kwijt te raken. Jos Weber en Hanny Blok trakteren passanten op zo'n 300 haringen van de 3 Octobervereniging, en ook dat is al bijna traditie. Kortom een gevarieerd en geanimeerd gedoe. Vanaf half vier zingen het Leidse Viswijvenkoor en Rumor di Mare hun meeslepende zeemansliederen. De kade raakt verstopt, dat moet volgend jaar anders. Bij de bar wordt goed verkocht.

De hutspot wisseltrofee

Drukke in de buurt tijdens de 3 oktober viering

Aan het eind van de middag wordt het stiller, John Coenraad regelt met De La Soul een pauze in de optredens, zodat de ambachten de Morspoort uit kunnen.

De kade wordt weer van de buurt. Bewoners, schippers en koorleden trekken naar de binnenplaats van de Stadstimmerwerf voor de hutspotmaaltijd, die dit jaar voor het eerst is gekookt door buurtgenoten, acht pannen elk volgens eigen recept. Daarmee dongen de kokers naar de Gouden Stamper. Deze wisseltrofee, verguld door Joyce de Gruiter, werd in 2013 voor de eerste maal uitgereikt aan Hannelore Middel. Ze won hem met een vegetarische hutspot. In het donker wordt nog nagetafeld en gezongen, samen met Rumor di Mare. Volgend jaar doen we het weer!

Natafelen bij de hutspotmaaltijd

Baggeren in de sloot

Jasper Bot

In de afgelopen periode heeft de buurt enkele medewerkers van C.M. Baars B.V. te gast gehad, die de omliggende wateren rondom onze wijk leeg baggerden. Hun standplaats was een leegstaande winkel in de Morsstraat. Nadat eerder het kort Galgewater was leeggevist was het nu de beurt aan de Morsgracht en de Turfmarkt. Het baggeren van deze 10 m³ is onderdeel van een totaalproject dat al in 2007 begonnen is, waarbij grofweg al de bodems onder het water binnen de singels, zo' n 280 m³, weer op het juiste peil wordt gebracht.

David van Zanten, medewerker bij de gemeente Leiden legt uit dat de opdracht van het baggeren van het Hoogheemraadschap komt, zij zijn immers verantwoordelijk voor de vaargeulen. De reden dat hij namens de gemeente erbij betrokken is, is dat deze weer de veiligheid en de communicatie uitvoert. Wat de communicatie betreft heeft Leiden zeker zijn best gedaan. Geert van der Zouwen van C.M. Baars B.V. geeft aan dat hij vindt dat er in Leiden veel brieven de deur uit gegaan zijn om iedereen op de hoogte te brengen van de werkzaamheden. Dhr. Van Zanten vult aan: "Beter een paar brieven teveel, zodat iedereen op de hoogte is, dan te weinig en de mensen niet weten waar ze aan toe zijn." Zo zijn ook de rondvaartmaatschappijen op de hoogte gebracht. Met een telefoontje kunnen ze de werkers op de hoogte stellen dat ze er langs willen, zodat het rondvaren van de toeristen eveneens doorgang kan vinden tijdens de werkzaamheden.

Bord met informatie dat was aangebracht op de brug tijdens de baggerwerkzaamheden

Het baggeren vindt zijn oorsprong in een natuurlijk proces, waarbij klein vuil en grond wat het water meeneemt op de bodem neerslaat. Het gevormde slib blijft liggen waardoor de vaardiepte langzaam afneemt. Voor iedere vaart is een minimale doorvaardiepte vastgesteld en om die te behouden is baggeren van tijd tot tijd noodzakelijk. Voor de Morsgracht is de vaardiepte 2,2 meter en rond bijvoorbeeld de Blauwpoortsbrug 3,7 meter. Dit aangezien de tweede een belangrijkere vaarroute is. Het hele proces van slibvorming wordt overigens enigszins vertraagd als er veel vaarverkeer is, die door de bewegingen de bodem meer omwoelen en de vorming van het slib tegengaan. Wellicht een idee om een maandelijkse buurtvaartocht rondom de wijk te organiseren om zo de waterschapslasten te drukken?

Duikers aan het werk. De vlag maakt voor het vaarverkeer duidelijk dat er duikactiviteiten zijn.

Voordat het daadwerkelijke baggeren begint is er al het nodige vooronderzoek gedaan. De bodem is met een metaaldetector gescand en tevens is er een dieptekaart van gemaakt, zodat men weet waar men moet uitdiepen. Voordat men de bodem gaat schrapen gaan duikers ook nog kijken wat er zoal op de bodem aanwezig is. Dat dit geen overbodige luxe is blijkt bijvoorbeeld uit het regelmatig vinden van dumpmunitie, zoals handgranaten. Deze dienen dan eerst verwijderd te worden, voordat men met het daadwerkelijke graafwerk kan beginnen. De duikers zijn getraind om deze voorwerpen op gevoel te herkennen, aangezien het zicht in de gemiddelde gracht niet al te best is, zo laat een duiker mij weten.

Vervoersmiddelen in Leiden in gebruik en op verschillende manieren 'geparkeerd'

Ze komen overigens nog veel meer tegen. Bekend zal ongetwijfeld het fietswrak zijn. Maar daarnaast vindt men regelmatig verkeersborden, wasmachinetrommels, lege juwelenkistjes en zelfs een enkele keer nog een gesloten fles wijn. Wat dat aan gaat lijkt het er wel op dat de gracht zijn rioolfunctie uit de Middeleeuwen nog niet volledig verloren heeft. De bijzondere vondst van de werkzaamheden in onze buurt was dit keer een legerhelm van het type dat onder andere door de Engelsen tijdens de Tweede Wereldoorlog gedragen werd. Echter zijn deze na de oorlog ook door Nederlandse militairen gebruikt, dus wellicht is er een helm 'per ongeluk' vanuit de kazerne te water geraakt.

De opgeviste legerhelm in een etalage van de Morsstraat.

Voor het baggeren zelf gebruikt men een graafmachine op een ponton en een speciale bak die de bodem kan schrapen en de losgekomen bagger naar de ponton met de graafmachine kan stuwen. Deze vaartuigen zijn er in verschillende maten, zodat de kleinste versies gebruikt kunnen worden in smalle en ondiepe slootjes die buiten onze wijk eveneens onder handen genomen werden. Voor het echt grote werk, dat bij ons dit keer niet nodig was, kan men tevens over echte zuigers beschikken.

Alle baggeractiviteiten bij elkaar. De bak, de graafmachine, de duikers en op de kade de gevonden fietswrakken.

Van der Zouwen legt uit dat het baggerseizoen loopt van september tot en met maart. "Rond april beginnen de vogels al met nesten bouwen en dan mogen we niet hun rust verstoren. Vanaf half juni zou je dan weer aan de slag kunnen, maar moet je wel nauwkeurig om de dan nog aanwezige nesten heen werken. In de praktijk beginnen we dus pas weer volop in september." In deze periode is het wel even doorpakken. De werktijden liegen er dan ook niet om; van 07:00 uur tot en met 18:00 uur, er wordt dus iedere dag overgewerkt. Het project zal voor de kerst afgerond zijn en dan zitten we voor de komende 15 jaar er weer goed uitgediept bij. Hierbij wil ik de baggeraars van harte bedanken voor het werk dat ze geklaard hebben in de ons omringende wateren en ik wens hen en ook u als lezer een warme en droge kerst toe.

De fietswrakken worden door de gemeente afgevoerd.

Vondst van miljoen jaar oud leven in de buurt

Frits van der Mark

Een onderwerp voor de Buurtkrant is niet altijd even makkelijk te verzinnen. Maar soms ligt er een op de stoep van je eigen huis. Een tijdje terug zag ik vanuit de woonkamer een jongeman die, op z'n knieën gelegen, langdurig en met aandacht de stoep voor ons huis bekeek. Iets verloren, een lens misschien? Maar nee, dat kon het niet zijn want zijn blik bleef gericht op één plek. Daar moet ik het mijne van weten en ik ging naar buiten om te vragen waar hij zo'n belangstelling voor had.

Nu staat er voor ons huis 1e Binnenvestgracht 22 een oud gietijzeren hek. De palen van het hek staan in blokken gezaagd hardsteen. Om de ijzeren palen goed in het steen te bevestigen zijn deze met heet vloeibaar lood vastgezet. Dat was echter niet waar de belangstelling naar uit ging. Het ging om het hardsteen zelf. Hij wees me op een regelmatige structuur, die mij ooit wel was opgevallen, maar waarover ik verder nooit had nagedacht. Een fossiel van een koraal, zei hij. En ik dacht OK, een stukje voor de Buurtkrant.

Vorming van fossielen

Een zoektochtje op Internet leert dat het hier gaat om honinggraat koraal. De honinggraatkoralen zijn makkelijk te herkennen; ze doen hun naam eer aan. Een honinggraatkoraalrif is in zee opgebouwd uit een kolonie van eindeloos veel millimetergrote diertjes: de neteldiertjes of poliepen. Hoe zijn hieruit fossielen ontstaan?

Zo'n 350 miljoen jaar geleden bestond West-Europa uit een ondiepe tropische zee. Hierin bevonden zich zeer veel eencellige diertjes met een skelet van calciumcarbonaat. Skeletjes van deze dode diertjes vormden op de zeebodem een soort kalkmodder en de onderste modderlagen versteenden door druk van bovenaf tot kalksteen.

Koraalriffen, andere diertjes of schelpen werden na hun dood door een laagje kalkmodder bedekt. Door het zuurstofloze milieu trad er weinig verrotting op, daardoor bleven ook de relatief zachte delen bewaard. Door de hoge druk en chemische reacties fossiliseerden de dode dieren vervolgens samen met de kalkmodder tot kalksteen.

Paal met hardstenenvoet, rechts het fossiel

Hardsteen

In de loop van miljoenen jaren viel de tropische zee droog. Door plaattektoniek kwamen delen van de bodem sterk naar boven. Dit gebeurde met name in Ierland en in de Belgische Ardennen. In de kalksteengroeves aldaar werd en wordt het meeste hardsteen gewonnen dat bij ons in stoepranden en gebouwen is of wordt verwerkt. Het Ierse hardsteen is zwart en bevat vooral slakkenhuizen en brachiopoden (schelpensoort). Het blauwgrijze Belgische hardsteen bevat vooral koralen en zeelelies. De laatsten zijn dieren die verwant zijn aan zee-egels en zeesterren en zien eruit als onderwaterplanten. De kleur van het steen wordt bepaald door de hoeveelheid koolstof. De kleur van het fossiel zelf is wit.

Zoektocht in de buurt

De vraag is: zijn er nog meer fossielen in onze buurt aanwezig? Na een korte zoektocht bleek dat inderdaad het geval. Op meerdere plaatsen zag ik duidelijke en mooie exemplaren. Aan de Buurtkrantlezers nu de uitdaging: zoek het mooiste fossiel in onze buurt. Maak een foto en een omschrijving van het fossiel met de vindplaats. De beste drie inzendingen worden in ieder geval in de volgende Buurtkrant geplaatst. De conclusie van dit stukje: m'n huis grenst aan een voormalig koraalrif!

Zie ginds komt de Stoomboot...

Jasper Bot

Dat de Beestenmarkt voorlopig nog een evenementenplein is bleek afgelopen zaterdag 23 november, toen de traditionele Sinterklaas intocht op het programma stond.

Van de landelijke commotie rondom dit kinderfestijn was gelukkig weinig te merken. Een kind van Antilliaanse afkomst had gewoon een pietenpak aan en een Nederlandse jongeman liep wellicht vooruit op een mogelijke oplossing door slechts met enkele roetstrepen van de schoorsteen op zijn wangen de Sint te verwelkomen. Al ruim 10 jaar komt Sint getrouw aan in onze wijk. Vroeger wisselden de locaties, zo waren er een waterintocht door de vele grachten, aankomsten bij de Haven en de Zijlpoort en op het plein van het toenmalige station (jaren '60). Uit een krant van 1953 valt zelfs te lezen dat na de aankomst van de goedheiligman *des middags half drie er een samenzijn van duizend leerlingen van de eerste klassen der openbare scholen in de gehoorzaal op het programma stond.* Dit keer dus een intocht op de Beestenmarkt gevolgd door een verblijf in de tot Sinterklaashuis omgedoopte Waag. Het weer was uitstekend voor de tijd van het jaar. Het zonnetje dat lekker scheen zorgde voor een aangename gevoelstemperatuur.

Enkele pieten waren de Sint al vooruit gesneld. Dit jaar was het opvallend, dat een enkeling van hen uitstekend met de tijd was meegegaan door op een op waterstootkracht voortgestuwde surfplank, een zogenaamde Flyboard, de Sint te vergezellen. Het festijn gaat dus met zijn tijd mee, maar dat heeft het in de afgelopen paar honderd jaar al meerdere malen gedaan.

Pieten op zogenoemde Flyboards

Toch was er ook nog voldoende nostalgie te bespeuren. De inmiddels traditionele platbodem met het bekende Pietenorkest kwam aanvaren om het geheel muzikaal luister bij te zetten. Een blondharig meisje zette luidkeels zie ginds komt de Stoomboot in om daarna als traktatie een handje pepernoten in ontvangst te nemen. Met het openen van de Blauwpoortsbrug, op zich ook al een redelijk unieke gebeurtenis, kon de bootjesstoet, waar overigens geen stoom uit kwam, zich in de richting van de Turfmarkt begeven.

Terwijl oom agent een oogje in het zeil hield en de EHBO eveneens ter plaatse was, zette een soort van Leidse K2 Sinterklaasje kom maar binnen met je knecht in, gevolgd door een aansporing aan alle goedgeelovigen om Sinterklaas te roepen. Weldra had ik door waarom, de Sint was reeds op de kade gezet, te zien aan de onmiskenbare hoge rode mijter die zich langzaam maar zeker door het publiek heen wurmde. Omdat zo'n lange tocht nogal vermoeiend is, zeker voor zo' n oude baas, werd als intermezzo een ware Elvis Presley Piet ten tonele gevoerd met een vrolijk pepernoten nummer. Gevolgd door een daadwerkelijk Presley achtig rocknummer die begeleid werd door Fats Domino. Stromingen smolten samen. Een jonge piet, die in de leer was, werd regelmatig door een oudere van de straat geplukt om hun kroost pepernoten te geven.

Dat het meisje in kwestie daarop uit de gevulde hand netjes een pepernoot pakte, geeft aan dat zij wel de maat weet te houden, hetgeen weer een positief beeld is voor de toekomst. De bewoners boven de McDonalds grepen hun woonlocatie aan om vanaf een ideale plek de feestelijkheden gade te slaan. Het door hen opgenomen beeldmateriaal zal een mooie impressie zijn van wat er zich die dag heeft afgespeeld.

Met de Sint op het podium zegde de burgervader van Leiden de Goedheiligman een hartelijk welkom toe. De kindervriend wilde vooral kwijt dat hij erg blij was dat weer zoveel kinderen naar het ontvangst waren gekomen en als dank vlogen de pepernoten door de lucht.

Sinterklaas in de verte. De goedheiligman was eveneens te volgen op een beeldscherm

De eerste kinderen, of wellicht hun ouders begonnen het weldra op te geven. De wind is wat harder gaan waaien en de kou is daarmee niet van de lucht.

De pieten proberen iedereen warm te houden met moderne houseachtige Sinterklaasliedjes, die de Sint met het zwaaien van zijn staf ondersteunt.

Terwijl de rijen langs de kant van de weg aanzwellen voor de aftocht, of beter gezegd doortocht, van Sint naar zijn Sinterklaashuis houdt uw correspondent het voor gezien. Met een door de luidsprekers galmende Piet: "Ik ben een pepernoot, pepernoot", kon ik toch niet anders denken dan dat deze piet het niet beter heeft kunnen zeggen.

Hopelijk waren de Sint en zijn Pieten het Nederlandse herfstweer wat meer gewend en heeft het stormweer op 5 december hen er niet van kunnen weerhouden om u allen weer een gezellige pakjesavond te bezorgen.

Letters JB op daklijst Steenstraat 25 verklaard

Frits van der Mark

In de vorige Buurtkrant schreef ik in de serie 'historische winkelpuizen' een stukje over het pand Steenstraat 25. Het artikel eindigde met: *Intrigerend blijft nog het bordje met de letters JB (initialen?), dat op de daklijst van Steenstraat 25 is aangebracht. Wie weet daar meer over?*

Eén dag na het uitkomen van de Buurtkrant kreeg ik het antwoord op de vraag al binnen. Een mail kwam van een goede bekende hier in de buurt, Niels Menken. Hij schreef dat zijn oom Huub in de 70-tiger jaren een zaak op Steenstraat nummer 25 had. Hij verkocht er o.a. frites en ijs. Een foto uit die tijd, met Menken Ys op de gevel staat in de vorige Buurtkrant. Niels gaat in de mail verder: *'De letters JB kan ik je vertellen waar deze volgens mij (en ook Andrea van La Venezia) naar verwijzen, namelijk naar de eigenaar van het pand, Jan Bos. Het pand is overigens nu van Bos Nationaal Beheer. Deze bv is gevestigd in Oegstgeest en op dat adres woont Johannes Bos, zijn zoon denk ik.'*

Toen ik het nummer van Bos Nationaal Beheer belde kreeg ik mevrouw Bos senior aan de telefoon. Zij vertelde dat haar man acht jaar geleden overleed. En ja, dat bordje met JB kende zij wel.

Het was bij een renovatie van het dak door een timmerman aangebracht. Hij deed dat geheel uit eigen initiatief. De firma Nationaal Beheer heeft meerdere panden in Leiden, maar Steenstraat 25 is het enige dat een gevelbordje draagt. Mevrouw Bos vertelde dat zij nog altijd trots is op het bordje en er even naar kijkt als zij door de Steenstraat loopt.

Afijn weer een raadsel opgelost. Is er een lezer met een brandende vraag of kwestie over onze buurt? Laat het weten, met z'n allen krijgen we het antwoord wel boven water.

De letters op het bordje staan voor Jan Bos (en dus niet James Brown)

Thuisafgehaald.nl, een lekkere maaltijd uit de buurt

Nel Hansen

Thuisafgehaald.nl is een virtueel kookplein voor mensen die van koken en lekker eten houden. Ik kan mij niet voorstellen dat er iemand is die eten niet lekker vindt. Via Onno Innemee heb ik het adres gekregen van Bettine Weeda en Joran Sonneveld Narmstraat 1F, een jong stel die erg naar hun zin wonen in het centrum van Leiden.

Bettine studeert Internationaal Management in Amsterdam en is bezig met haar laatste jaar. Joran gaat per 1 januari de grote stap maken om samen met zijn vader zelfstandig ondernemer te worden in de metaalindustrie. Gezellig even gepraat over hoe iemand er toe komt om mee te doen met thuisafgehaald.nl. Bettine en Joran zijn beiden liefhebber van koken en niet in het bezit van een vriezer. Bij het koken met z'n tweeën bleef er dus regelmatig veel over en weggooien van eten vinden beiden niet kunnen in deze tijd. Zeker als je lasagne kookt, wat Bettine haar lekkerste product is, maar wat moeilijk voor 2 personen te bereiden is. Joran vindt het leuk om stampot andijvie en dergelijke te maken, wat ook een gerecht is waar je gauw te veel van maakt. Beide zijn ze thuis kok en te vinden op de site: Joran onder 'mr Bond' en Bettine onder 'Bettine 89'.

Bij thuisafgehaald.nl kun je als je geregistreerd bent je aanmelden als je teveel hebt gekookt. Vervolgens kun je de maaltijd die over is voor een redelijke prijs aanbieden. De prijzen variëren hiermee van 3,50 euro tot 6,50 euro. Mensen kunnen vervolgens op de site kijken als mogelijke afnemer van de maaltijd.

Er staat een kleine beschrijving van de samenstelling van de maaltijd om te kunnen beoordelen of het je smaak is. Ik heb op postcode gekeken via de site en ik verbaasde mij over de hoeveelheid mensen die maaltijden aanbieden. Vele nationaliteiten bieden deze maaltijden aan, leuk als je eens iets anders wilt.

Volgens Bettine en Joran worden de maaltijden als ze op tijd geregistreerd zijn heel regelmatig afgehaald. Tevens kun je je aanmelden bij de kok van je keuze met een verzoek voor een bepaalde maaltijd, als de kok reageert kunnen er afspraken gemaakt worden voor tijdstip van afhalen. Bij afname van de maaltijd betaalt degene die kookt 25 eurocent per maaltijd aan de site en degene die de maaltijd afhaalt de prijs welke op de site staat. Helaas is het in de samenstelling van ons gezin nu niet praktisch om maaltijden af te halen, maar als we weer samen het huis bewonen zeker iets om te proberen.

Nogmaals de Stadstimmerwerf

Dorothea Cordess

In buurtkrant 66, juni 2013, stond een foto met onderschrift over een voormalig luik in de muur van de stadstimmerwerf. Frits van der Mark, mede redactielid, sprak me aan op het onderschrift en vroeg wat de bron was.

De bewoners die ik interviewde, Henk en Mieke Vrijbloed, haalden het luik ter herinnering op. Het is inderdaad opvallend, een muur met een 'ingang'. Helaas wisten ze niet te vertellen in welk boek ze over het luik gelezen hadden. Ze hebben enorm gezocht (dank jullie wel nogmaals) maar het bewijs dat het over een luik gaat is er nog niet. Navraag bij Cor Smit, historicus en Els de Baan, rondleidster door

Leiden, leverde ook niet concreets op. Daarom de vraag aan onze buurtgenoten: wie heeft er informatie over de herkomst van het luik?

Van de bestuurstafel

Martin Boon

De drie oktoberviering hebben we ook dit jaar samen met de SHHL (Stichting Historische Haven Leiden) gehouden. Het was geslaagd, de begroting werd niet overschreden en enkele leerpuntjes nemen we mee naar volgend jaar.

De lustrumbarbecue was leuk en gezellig, mede door de muziek van de Jonge Frisse Kerels, de aanwezige buurtbewoners en het open podium. De opkomst viel wat tegen. Geopperd is om de buurtbarbecue voortaan muzikaal te omlijsten.

De plannen voor het Singelpark gaan door en begonnen wordt met de bruggen en het aanbrengen en verbeteren van het groen. Prioriteit is het traject binnen de singels te verbinden. Het Morspoortplein staat pas voor 2017 in de uitvoeringsplannen.

Het bestuur is in contact getreden met de gemeente om de Morsstraat aan te pakken, en met name het fietsenprobleem. Hiervoor zal een wenseninventarisatie gemaakt gaan worden. Mogelijk kan hiermee samenhangend de aanpak van het Morsplein naar voren gehaald worden.

Het bestuur heeft de gemeente een brief geschreven om de verloren parkeerplaatsen te compenseren in de Morspoortgarage. De reactie was ronduit teleurstellend. Het bestuur heeft nu een gesprek met de wethouder aangevraagd.

Het is onduidelijk wanneer in deze buurt begonnen gaat worden met het plaatsen van ondergrondse vuilcontainers. Voorafgaand zal er een informatie-avond plaatsvinden. Het bestuur verwacht dit niet voor het voorjaar 2014.

Het plan Beestenmarkt-Terrassenplein is van de baan en de besluitvorming ligt stil. Herinrichting vindt mogelijk pas in 2017 plaats. De gemeente wil wel al winterterrassen aanleggen en de Catwalk langs de Steenstraat verwijderen. Het bestuur probeert medezeggenschap hierin te krijgen.

Het Sociaal Pension van Stichting de Binnenvest is verhuisd naar de Morsweg en hiervoor is een beheerscommissie Sociaal Pension opgericht.

Buurtvereniging 'De Put in de Oude Morsch'

De buurtvereniging behartigt de belangen van de bewoners van de buurt 'De Oude Morsch'. Zij gaat discussies aan met de gemeente over o.a. het parkeerbeleid, (geluid)overlast, gemeentelijk welzijnsbeleid, herbestrating, groenvoorziening, verkeer en veiligheid.

De buurt 'De Oude Morsch' beslaat het gebied tussen de Nieuwe Beestenmarkt, Rijnsburgersingel, Morssingel en het Kort Galgewater.

Voor nieuws over de buurt kunt u naast de buurtkrant eveneens online terecht via www.deoudemorsch.nl.

Bestuur van de Vereniging 'De Put in de Oude Morsch'

John Marks	voorzitter	jmarks@planet.nl
Martin Boon	secretaris	mjcboon@casema.nl
Nel Hansen	penningmeester	nel.hansen@planet.nl
John Coenraad	lid	john.coenraad@tiscali.nl
Martijn Hoogeland	lid	maru1883@gmail.com

Het bestuur van de buurtvereniging vergadert regelmatig. Iedereen is welkom om een vergadering bij te wonen. Mail voor actuele data met Martin of Nel.

Lidmaatschap

Wilt u lid worden van de buurtvereniging? Dit kan voor 7 euro per jaar. U krijgt bij lidmaatschap een gratis drankje tijdens iedere buurtborrel. Meld je aan via info@deoudemorsch.nl.

De wijkagent zal dinsdags spreekuur houden in het Pension vanaf 10.30 uur. U bent er welkom.

Het bestuur is versterkt met Jasper Bot en Hannie Huisman en zoekt nog een secretaris. Als u zin hebt de nieuwe secretaris te worden kunt u zich opgeven via info@deoudemorsch.nl of via bestuursleden.

BAR SPAANS RESTAURANT

LA PLANCHA

Morsstraat 55, 2312 BL Leiden tel./ fax 071 - 5134262

www.biercafe.nl

LEMMYS Bier-Café

Morsstraat 24 Leiden
071-512 64 02

**Hét Bier-
& Whiskycafé
van Leiden!**

**70 soorten bier op de fles, 50 soorten whisky,
7 dagen in de week geopend vanaf 17.00,
mogelijkheden voor Bierproeverijen & Borrels!**

**HUUR
MIJ!**

AutoRent

supershortlease.nl

www.huurmij.nl

Drive
CarSharing

Sint Aagtenstraat 14 • 2312 CB Leiden • T 071 - 513 47 00

SCHOENMAKERIJ DE MORSPOORT

Schoen- en lederwarenreparatie

MARIANNE ZWEERUS

Morsstraat 40
2312 BM Leiden
071-5143466

woensdag t/m vrijdag:
08.30-12.30 - 13.30-18.00
zaterdag: 09.00-17.00

Chocolaterie Leonidas in Leiden

Aan de Kapelstraat van Leiden op nummer 1 vindt u onze Leonidas chocolaterie. Wij verkopen over de 100 soorten bonbons. Ook kunt u hier terecht voor vele cadeau-ideeën. Met het ruime assortiment glaswerk en porselein als verpakking kunnen we al uw wensen op chocolade gebied verzorgen.

Bij inlevering van 100 euro aan kassabonnen ontvangt u van ons twee High-Tea bonnen voor Lunchroom Leonidas in Delft.

Daarnaast wordt met Sinterklaas en Kerst ons assortiment uitgebreid, en vindt u bij ons allerlei Sinterklaas- en Kerstcadeaus.

Onze openingstijden zijn:

Ma. t/m Vr.: 10.00 - 18.00

Do.: 10.00 - 20.00

Za.: 10.00 - 17.00

Zo.: 13.00 - 17.00

Telefoon: 071 - 5142689

Schoon ... begint bij
HANSEN

P. Hansen

Schoonmaakbedrijf
Narmstraat 29
2312 BD Leiden
tel: 071-5134585

Wist u dat wij

*ook in deze buurt aan
glasbewassing doen.
Vraag vrijblijvend een offerte
aan!!!!*

TOWI

*Al 40 jaar toonaangevend op het
gebied van teken-, kunstschilders-,
grafische en hobby materialen.*

TOWI

Morsstraat 22, 2312 BM Leiden
Tel. 071-5133972

Bloemenboot "De Watertuin"
gelegen hartje stad Leiden.

Voor elke stijl een juist boeket!

Blauwpoortsbrug
Tel. 071-5127592